

บทวิจัย

ความชุกและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักดื่ม หน้าใหม่ ในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรุงเทพมหานคร

รจภา จิระประดิษฐ์ผล*

ปาหนัน พิษยภิญโญ**, สุนีย์ ละกำป็น***, ดุสิต สุจิรารัตน์****

บทคัดย่อ

การดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัจจัยสู่การเสียชีวิตและมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ปัจจุบันมีกฎหมายห้ามขายแอลกอฮอล์ให้แก่บุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปี แต่นักดื่มหน้าใหม่ยังเพิ่มขึ้นในกลุ่มอายุ 15-19 ปี (ร้อยละ 16)

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุกและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ ของนักดื่มหน้าใหม่ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรุงเทพมหานคร สุ่มตัวอย่าง 830 คน จากนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โดยตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง ใช้ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนเป็นกรอบแนวคิด ประกอบด้วย ทศนคติ การคล้อยตามกลุ่ม การรับรู้ความสามารถในการควบคุมและความตั้งใจกระทำพฤติกรรม วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ศึกษาด้วย Chi-Square และปัจจัยทำนายพฤติกรรมด้วยการถดถอยโลจิสติก

การศึกษาพบนักดื่มหน้าใหม่ 246 คน (ร้อยละ 29.6) ดื่มประมาณ 1 แก้วต่อเดือน ส่วนใหญ่เพศชาย ผลการเรียนรู้เฉลี่ยปานกลาง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ผลการเรียนรู้ การใช้สารเสพติด บุคคลที่อยู่ด้วย การดื่มในครอบครัว รายได้ การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม และความตั้งใจในการดื่ม ($p < 0.05$) ทศนคติและการคล้อยตามกลุ่มในภาพรวมไม่มีความสัมพันธ์กับการดื่ม เมื่อวิเคราะห์รายกลุ่มพบการคล้อยตามเพื่อนมีความสัมพันธ์กับการดื่มของนักดื่มหน้าใหม่ ($p < 0.05$) ดังนั้นโรงเรียนควรจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ร่วมกับจัดกิจกรรมในกลุ่มเพื่อนเพื่อเพิ่มความตั้งใจที่จะลดพฤติกรรมการดื่ม และผู้ปกครองควรให้ความสำคัญถึงผลเสียของการดื่มแอลกอฮอล์ในครอบครัว

คำสำคัญ: การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/ ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน/ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

* นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

** ผู้รับผิดชอบหลัก: รองศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

*** รองศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

**** รองศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาระบาดวิทยา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Prevalence and Factors Associated with New Students Drinker in Bangkok Metropolitan High Schools

Rujapa Chirapradispol^{*}

Panan Pichayapinyo^{**} Sunee Iagaman^{***} Dusit Sujirarat^{****}

ABSTRACT

Alcohol consumption is one of the risk factors leading to premature death and inappropriate sexual behavior. Despite the national policy prohibiting the sale of alcohol to people aged less than 20 years old, the number of new drinkers is likely to continue to increase from 16% presently among Thai youth aged 15 – 19 years old.

The sample population of this study consisted of 830 students randomly selected from 10-12th grade students in the Bangkok metropolitan area. Using the Theory of Planned Behavior, data were collected by self-administered questionnaires for Attitude, Subjective Norm, Perceived Behavior, and Intention. Statistical analysis was performed using descriptive statistics entered into the SPSS statistical program.

Among this population, there were 246 new drinkers (29.6%) and they each drank approximately one drink per month. The majority of them were boys, and their grade point average (GPA) was at a moderate level. Factors significantly related to the onset of drinking were gender, education, grade point average, other drug use, living patterns, alcohol consumption behavior of family members, family income per month, Perceived Behavior and Intention ($p < 0.05$). Attitude and Subjective Norm were not significant, but when performing further analysis for subjective norm, friends were found to influence students to become new drinkers. It is recommended that schools organize sessions to inform student attitudes about the Perceived Behavior of alcohol consumption. Student participation in peer group activities could also serve to lessen willingness to exhibit alcohol drinking behaviors. Parents and family members should also provide examples for their children and should consider the negative consequences of drinking alcohol in the family as priority.

Keywords: New alcohol consumption/ Theory of Planned Behavior/ High school students

^{*}Graduate Student in Master of Nursing Science Major in Community Nurse Practitioner Faculty of Graduate studies, Mahidol University.

^{**}Correspondent author, Associate Professor Department of Public Health Nursing, Faculty of Public Health, Mahidol University

^{***}Department of Public Health Nursing, Faculty of Public Health, Mahidol University

^{****}Department of Epidemiology, Faculty of Public Health, Mahidol University